

## TVRZENÍ ANO/NE



## Metodika

<b>Časový odhad</b>	Lekce – 40 minut Sebehodnocení – 5 minut
<b>Forma aktivity</b>	Kombinace individuální a skupinové práce
<b>Cílová dovednost</b>	Vyhledání a zpracování informací v textu
<b>Pomůcky</b>	Pracovní list s tabulkou ano/ne, nakopírovaný text, případně text z učebnice a sešit
<b>Použité metody a strategie</b>	Tvrzení ano/ne – tabulka před a po čtení

### Struktura lekce

#### Evokace

Lekci začněte společně uvedením jednoho vámi připraveného tvrzení, které se vztahuje k tématu hodiny. Tvrzení napište na tabuli a vyzvěte žáky, aby se k němu vyjádřili: zda s ním souhlasí či nikoliv, a aby své názory zdůvodňovali. Jejich názory zapisujte – tím modelujete postup, jakým budou žáci při práci s textem následně samostatně pracovat. Názory nehodnoťte, nekomentujte, nechte otevřené. Pak rozdejte žákům tabulky s tvrzeními k textu a dejte jim prostor, aby nejdříve před čtením u každého tvrzení obdobným způsobem vyplnili první sloupec (ano/ne). Tvrzení připravte podle toho, na co se mají žáci podle vašeho záměru v textu zaměřit, co mají zkoumat, co si mají odnést. Tabulky můžete připravit i v několika stupních obtížnosti a přizpůsobit tak zadání individuálně různorodé úrovni čtenářské gramotnosti vašich žáků. Tvrzení můžete také promítnout či napsat na tabuli a žáci si na vlastní papír či do sešitu jednoduchou tabulku sami načrtnou, vyhnete se tak nadbytečnému kopírování.

#### Uvědomění si významu

Cílem práce s textem je žáky naučit hledat v textu informace tak, aby potvrdily, či vyvrátily jejich názory a představy o tématu. Nyní žákům rozdejte nakopírovaný text, můžete pracovat i s textem v učebnici. Při samostatném čtení žáci revidují své domněnky z prvního sloupce a podle informací z textu

## TVRZENÍ ANO/NE

doplňují druhý a třetí sloupec. Vždy je důležité, aby žáci dbali na doložení tvrzení na základě textu a informací, které z něj vyplývají.

### Reflexe

Po přečtení textu mohou žáci své tabulky sdílet ve dvojicích či skupinách a diskutovat o tom, co se domnívali správně, v čem své představy museli upravit apod. Poté se ještě společně s žáky můžete vrátit k úvodnímu tvrzení a společně v diskuzi potvrdit či upravit jeho znění.

### Sebehodnocení

Na úplný závěr hodiny ponechte žákům prostor pro sebe/hodnocení. To může provádět žák samostatně nebo dle možností žáci navzájem. Role učitele spočívá ve stanovení kritérií hodnocení (na co se má žák při hodnocení zaměřit) a ve vysvětlení rozdílů mezi jednotlivými úrovněmi zvládnutí. Kritéria můžete mít připravená v podobě sebe/hodnotící tabulky nebo je můžete klást ve formě otázek, aby mohli žáci reflektovat proběhnuvší aktivitu nebo svůj konkrétní výstup – tabulku, obrázek, graf apod.

### Popis jednotlivých metod

#### Tvrzení ano/ne

Jedná se o metodu, která je vhodná převážně pro odborné texty, jelikož je zaměřena na práci s informacemi. Při zvolení vhodného textu může být použita i v hodinách českého jazyka. Jedná se o komplexní metodu, která zahrnuje jak fázi evokace, tak uvědomění i reflexe. Na úvod se žáci seznámí s tvrzeními, které si pro ně připravil učitel, a rozhodnou se, zda je považují za pravdivé, či nikoliv. Poté pracují s textem, ke kterému se tvrzení vztahují, a podle textu přehodnocují jejich pravdivost. V závěru společně reflektují posouzení jednotlivých výroků a sdílením dokládají pravdivost či nepravdivost konkrétním úryvkem v textu.

ODPOVÍDÁ TOTO TVRZENÍ SKUTEČNOSTI?	PŘED ČTENÍM Ano/Ne	PO ČTENÍ Ano/Ne	POZNÁMKA <i>Konkrétní pasáž textu (slovo, slovní spojení) potvrzující/ vyvracející tvrzení</i>
TVRZENÍ č. 1			
TVRZENÍ č. 2			

### Metodiky na [svetgramotnosti.cz](http://svetgramotnosti.cz) s metodou ano/ne

[Příprava koktejlu](#) (Průzkumník, vhodná pro odborné předměty na střední škole SŠ)